

LEVEND STENE

Contactblad van
Heemkring 't Schorre Steene

Jaargang 46 - 2023 nr. 1

Sponsor

Stene Tripel is een bier van hoge gisting.
Het is een ambachtelijk authentiek
Belgisch bier gebrouwen volgens de
Belgische traditie en met zorgvuldige
selectie van superieure hop- en moutsoorten.
Deze heerlijke tripel heeft een romige volle
graansmaak, hoppige tonen en milde Citrus toets.

Taste of life

www.brouwerijstene.be

design & print | letsbeecreative | Oostende

LEVEND STENE

Contactblad van
Heemkring 't Schorre Steene

Jaargang 46 - 2023 nr. 1

INHOUD

	blz.
Het woordje van de voorzitter	3
De heemkring	4
Het archeologie-weekend	5
Nieuwjaarsreceptie van de heemkring	7
Kerstconcert in de Sint-Annakerk	8
Zij blijven in onze gedachten	8
Mededelingen	9
Parochie, kerk en pastorie van de Konterdam: historische terugblik	10 <i>Lionel Dewulf</i>
Motorclub Gloria uit Stene	<i>Daniel Deschacht</i> 16
De gemeentegrens van Stene in 1822	<i>Filip Menu</i> 19
‘Contact Tracing’ in de 19de eeuw	<i>Filip Menu</i> 22
ALS	<i>Roger Fockedey</i> 22
Colofon	23

Het woordje van de voorzitter

Hoopvol zijn wij met 2023 begonnen na twee donkere jaren omwille van een levensbedreigend virus. Velen onder ons hebben geliefden of bekenden verloren en waakzaamheid blijft geboden omdat alle gevaar nog niet geweken is.

In het voorbije jaar waren wij ook getuige van een ongeziene aanval door Rusland. De beproevingen van het Oekraïense volk grijpen ons diep aan. Daarom is de hoop op vrede op ons continent het beste wat wij elkaar in 2023 kunnen toewensen.

De heemkring heeft het in 2022 niet zo slecht gedaan. Langzamerhand kruipen wij uit het dal en zien wij de belangstelling voor onze initiatieven toenemen. Het archeologieweekend en het kerstconcert zijn daar een mooi voorbeeld van. In dit tijdschrift is er over deze activiteiten een verslag opgenomen. Ook mochten wij onze leden welkom heten in de molen voor een gezellige nieuwjaarsreceptie op zondagmorgen.

Het valt niet te ontkennen dat de molen dringend aan herstelling toe is. De buitengevel is eerder zwart dan wit en ook binnenin zijn er problemen. Het stadsbestuur heeft een grondige renovatie in het vooruitzicht gesteld. Deze zou beginnen na de zomerse kunsttentoonstellingen, maar veel details zijn nog niet gekend bij de publicatie van dit tijdschrift. Waar wij met onze heemkundige collectie en ons archief terecht zullen kunnen is evenzeer onbekend.

Op het programma van dit jaar staat eerst de traditionele Zevende Dag. In de week rond Pinksteren kan vzw Duinhelm over de molen beschikken om er de projecten te tonen van de personen die met Duinhelm verbonden zijn. Tenslotte kijken wij uit naar de tentoonstellingen in de zomer.

In dit tijdschrift staan opnieuw een aantal interessante artikels over Stene. Toch zijn wij altijd op zoek naar nieuwe bijdragen. Wie in de pen wil kruipen om een tekst te schrijven, kan rekenen op redactionele hulp om deze klaar te maken voor publicatie.

In naam van het bestuur dank ik jullie om ook in 2023 de heemkring te steunen door het betalen van het lidgeld. Ik kan iedereen verzekeren dat het goed zal besteed worden.

Filip Menu
Voorzitter
1 februari 2023

Heemkring 't Schorre Steene vzw gesticht in 1978

Bestuur: Filip Menu, voorzitter
Katrijn Dhooghe-Compernelle, secretaris
Roland Defever, penningmeester
Patrick Delmouzé, webmaster
Daniel Deschacht, oud-voorzitter
Martine Boels,
Dirk Coghe
Robert Lisabeth

Ons contacteren:

postadres: Roerdompstraat 57, 8400 Oostende
e-mailadres: heemkringschorre.steene@telenet.be
website: www.steneheemkring.be
Facebook HeemkringSchorreSteene

Ondernemingsnummer: 0420.921.305
Wettelijk Depot: 12160
Bankrekening: BE24 0010 6883 7138
op naam van Heemkring 't Schorre Steene

Leden en sponsors

Het lidgeld bedraagt 15€ en is te betalen op de bankrekening van de heemkring met vermelding van de naam van het lid.

Sponsors betalen 30€. Voeg bij de betaling op onze bankrekening de melding 'sponsor'. Het logo of een andere melding kan in onze publicaties openomen worden. Dit is digitaal te mailen naar ons e-mailadres.

Heemkring 't Schorre Steene is lid van
Heemkunde West-Vlaanderen vzw

Het archeologie-weekend van de heemkring

*Filip Menu,
voorzitter*

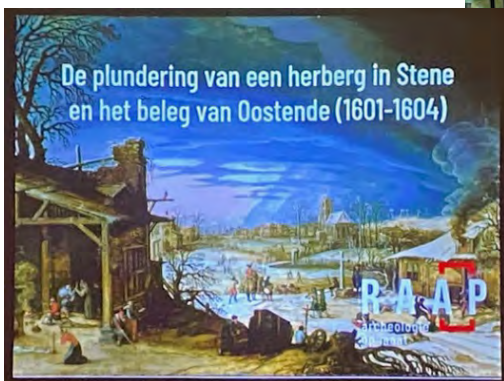
Het weekend van vrijdag 27 oktober tot dinsdag 1 november stond in het teken van de archeologische opgravingen uitgevoerd aan de Zilverlaan in opdracht van Duinhelm vzw.

Op vrijdag waren wij te gast in de polyvalente zaal van het Sint-Andreasinstituut aan de Steensedijk voor een uiteenzetting door Floris Beke en Jelle De Mulder, beide van het archeologiebedrijf RAAP België bv. Een 40-tal geïnteresseerden kregen eerst van ons bestuurslid Patrick Delmouzée een korte uitleg over de stand van zaken van de opgraving en de betekenis van het riddergraf in de Sint-Annakerk.

Met enige vertraging omwille van verkeersproblemen tussen Gent en Oostende namen dan Floris en Jelle om beurten het woord.

Aan de hand van een gedetailleerde diapresentatie gaven zij uitleg over de methodologie en de resultaten van hun wetenschappelijk onderzoek.

Hun conclusie, dat op deze site de restanten gevonden werden van een herberg uit het eind van de 16de eeuw die ten tijde van het beleg van Oostende door de bewoners verlaten werd, hebben zij met veel voorbeelden en verwijzingen kunnen staven.

Van zaterdag 28 oktober tot dinsdag was er dan de tentoonstelling die de heemkring, met toestemming van Duinhelm, had opgesteld in de molen van Stene. Er werd een selectie getoond van de meest relevante vondsten.

Op zaterdagmorgen greep de officiële opening plaats in aanwezigheid van schepenen Kurt Claeys en Hina Bhatti van Oostende, van leden van het bestuur van Duinhelm vzw, en van vertegenwoordigers van de Oostendse heemkringen.

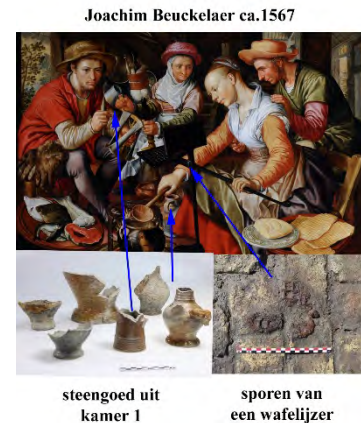
In zijn toespraak dankte de voorzitter van Heemkring 't Schorre Steene de directie van Duinhelm voor de samenwerking en sprak hij zijn blijken van sympathie uit naar aanleiding van de gasontploffing in het centrum van Oostende. Hij schetste de omstandigheden die ertoe geleid hebben dat deze opgravingen hebben plaats gevonden op het terrein van Duinhelm. Ook benadrukte hij het belang van de vondsten die ons een inzicht geven in het dagelijks leven in een tijd waarvan er anders geen iconografisch materiaal bestaat. Hij dankte de archeologen van RAAP om te helpen bij de identificatie van de voorwerpen die het meest geschikt zijn om getoond te worden.

Schepenen Claeys bedankte voor de uitnodiging en greep de gelegenheid aan om het belang te onderstrepen van het geschiedenisonderwijs bij de jeugd. Tentoonstellingen zoals deze van de heemkring zijn een belangrijke bron daartoe.

De tentoonstelling was open voor het publiek van zaterdag tot dinsdag telkens in de namiddag. Er werden gemiddeld zeven bezoekers per uur genoteerd.

Hierbij enkele sfeerbeelden van de tentoonstelling.

Nieuwjaarsreceptie

Op zondag 8 januari mochten wij onze leden verwelkomen in de molen voor een nieuwjaarsreceptie.

Bij de vlag van Stene genoot iedereen van een drankje en een hapje en werden wensen uitgewisseld voor het nieuwe jaar.

Het kerstconcert met Klakkebusse

De heemkring had het genoegen om op zaterdag 10 december 2022 de West-Vlaamse muzikantengroep Klakkebusse te kunnen verwelkomen in het Sint-Annakerkje van Stene.

Zij brachten een stemmig concert met zowel instrumentale muziek als traditionele liederen. Verschillende doedelzakken werden bespeeld en ook een draailier, een hakkebord, een treksak en een fluit.

Er waren een zestigtal aanwezigen die sommige liederen uit volle borst hebben kunnen meezingen.

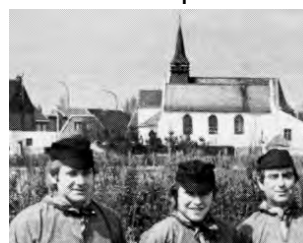
Zij blijven in onze gedachten

Leo Raes

Leo was geboren op 7 juli 1943 in Oostende en overleed er op 3 oktober 2022. Hij was een gekend figuur in Stene niet enkel als begrafenisondernemer, maar tevens in veel lokale verenigingen en sportclubs.

Feestkomiteit Stene in 1984: voorzitter Leo Raes naast Marc Dedeckere en William Lievens

Mededelingen

PROGRAMMA 2023

Op zondag 16 april organiseren wij opnieuw onze traditionele Zevende Dag. Wie wij zullen verwelkomen voor een interview blijft nog even een raadsel, maar interessant zal het in elk geval worden. Meer details zullen verspreid worden met een digitale omzendbrief.

Tijdens de Pinksterweek van 26 tot 30 mei zal de molen ingenomen door Duinhelm vzw. De creatieve werken van de personen die door Duinhelm gesteund worden zullen er een exclusief podium krijgen om ze te delen met het publiek.

De inschrijvingsperiode voor de kunsttentoonstellingen in de zomer loopt nog tot 23 februari. De geselecteerden zullen in de loop van de maand maart verwittigd worden. De tentoonstelling zelf zal dit jaar plaats vinden van vrijdag 23 juni tot donderdag 31 augustus. Wij verwachten kunstenaars die reeds in de molen stonden maar ook nieuwe gezichten. In LEVEND STENE van juni zal het volledig programma gepubliceerd worden.

ARCHIEF CONTACTBLAD

De heemkring heeft alle exemplaren van het contactblad sedert jaargang 1 van 1978, gescand. Ze werden ter inzage op onze website gepubliceerd. Er ontbreken echter een aantal edities uit de jaren 1989 tot 2004. Daarom een oproep naar onze leden: hebt u thuis nog exemplaren liggen uit die jaren, neem dan contact op met de voorzitter (fimenaco2@gmail.com) teneinde af te spreken om ze hetzij tijdelijk aan ons uit te lenen, hetzij definitief aan de heemkring te schenken.

BESTUUR

Wie wil zich engageren om het bestuur van de heemkring te versterken? De laatste jaren zijn een aantal bestuursleden weggevallen en niet vervangen. Er is altijd wat te doen en iedereen kan zich nuttig maken. Wie kandidaat is kan zich vóór 16 maart melden bij de voorzitter zodat de Algemene Vergadering van 16 april over de kandidaturen kan stemmen.

Parochie, kerk en pastorie van de Konterdam: historische terugblik

Lionel Dewulf

Herdenking:

110 jaar: oprichting van St.-Catharinaparochie op de Konterdam en Meiboom

85 jaar: inwijding van nieuwe parochiekerk

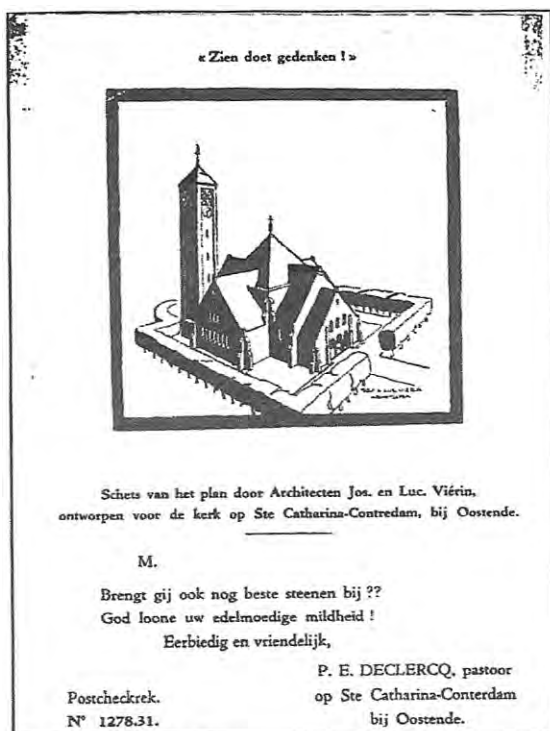
60 jaar: een doorbraak voor de bouw van een pastorie

1. Eerst de school, dan de parochie en later de kerk en waarom werd de St.-Catharinakerk op de huidige plaats gebouwd?

Op 7 april 1912 werd pastoor Franciscus Devos door bisschop Gustavus Waffelaert (1847-1931) benoemd in de nieuwe parochie. Deze bestond uit de wijk Konterdam, behorende tot de gemeente Stene, met 203 woningen, en de wijk Meiboom, behorende tot de stad Oostende, met 122 woningen, hetzij ongeveer 1600 bewoners.

De heilige Catharina werd de patrones.

Dit in herinnering aan de Sint-Catharinapolder, gelegen ten zuidwesten van Oostende, waar in de 16de eeuw de middeleeuwse kerk van Sint-Catharina door overstromingen ten onder was gegaan.

Strooibiljet van pastoor Declercq om financiële steun te vragen voor de kerk

Aanvankelijk deed de kapel van de Sint-Lodewijksschool, gesticht in 1906, dienst als parochiekerk.

Het duurde tot 1933 alvorens de nodige toelating zou verkregen worden voor de bouw van de Sint-Catharinakerk op de huidige plaats. Een jaar later zou aannemer Lingier met de bouw beginnen. De plannen voor de bouw op de huidige site, de zogenaamde 'nieuwe grond', werden getekend door vader en zoon Jozef en Lucas Viérin, architecten uit Brugge.

De kerkfabriek bezat nochtans plaats genoeg om de kerk te bouwen op de zogenaamde 'oude grond', te weten het terrein gelegen tussen de Kerkgoedstraat en Schaperijkreekstraat enerzijds en de Steenovenstraat anderzijds. Deze grond was geschonken door de nv *Les Briqueteries Nationales de Stene*¹ met de verwachting dat de kerk zou gebouwd worden met de bakstenen van de nabije omgeving.

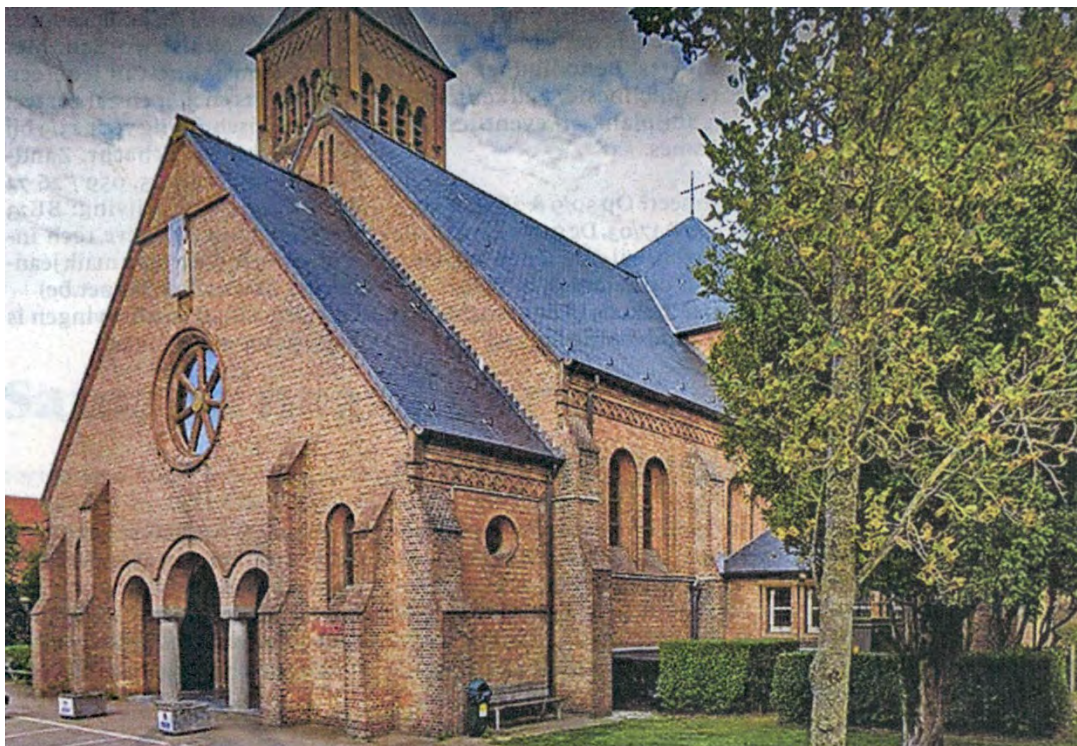
De reden waarom de kerk toch gebouwd werd aan de Guido Gezellestraat, op een bekrompen stuk terrein en midden de

bewoning, berust op een schenking. In die schenking was bedongen dat de kerk op die aangeduide grond moest opgericht worden, anders ging de schenking niet door.²

Pastoor Declercq, die reeds maandenlang op bedeltocht was getrokken, kon aan deze aangeboden schenking niet weerstaan. Zo kwam de Sint-Catharinakerk midden in de

¹ Deze nv is Inactief sinds 1947 en werd geschrapt in 2017 wegens niet-neerlegging jaarrekening. Het geregistreerd adres sinds 1969 is Nieuwpoortsesteenweg 105 (ref.: Kruispuntbank van Ondernemingen)

² Verkempinck, Francis. *Van Contre-dam tot Konterdam*. 1996. blz. 49

bebouwde wijk te staan, zonder dat men een ruimtelijk zicht had op het bouwwerk. Als argument gebruikte de parochieherder de toenmalige centrale ligging te midden de toen bewoonde kom.

Intussen zou het kerkegoed³ op de 'oude grond' verpacht worden, wat dan weer opbrengsten meebracht, dienstig voor het onderhoud en meubilering van de nieuwe kerk.

Kunnen we vandaag deze 'centrale' ligging betwijfelen, zeker is dat de 'oude grond' van *Les Briqueteries* een open bebouwing zou hebben toegelaten, wat thans niet het geval is.

Hoe dan ook de parochianen waren zeer blij met de nieuwe mooie moderne kerk in romaanse stijl. Op 1 juli 1937, de donderdag van Konterdam kermis, was de lang verwachte hoogdag voor de parochie: de kerkwijding door de Brugse bisschop Henricus Lamiroy.

2. Wat gebeurde er met de gronden van de kerkfabriek, oorspronkelijk bestemd voor de bouw van een parochiekerk?

Op de gronden van de kerkfabriek, gelegen tussen de Verbindingsstraat en Steenovenstraat werd geen kerk gebouwd. Tot vorige eeuw werden zij verpacht voor landbouw en veeteelt. Achter de huizen van de Schaperijkreekstraat en de Nieuwelangestraat liep de Schaperijkreek waar zelfs eendjes in zwommen, maar ook ratten zich thuis voelden. In de jaren vijftig werd deze kreek tot grote opluchting van de buurtbewoners door het toenmalig gemeentebestuur van Stene overwelfd.

Na de fusie van Stene, Zandvoorde en Raversijde met Oostende in 1971, heeft de stad Oostende gronden onteigend ter hoogte van de Verbindingsstraat en er paviljoentjes opgericht voor de toen nog actieve jeugdclub Jeko. Ze werden later gebruikt door meisjeschiro Katrien en jongenschiro Vagadam. Het initiatief werkte aanstekelijk want de

³: Eigendom, eigendommen van een kerk, van de Kerk, uit schenkingen (beneficiën) of anderen hoofde (Woordenlijst der Nederlandse Taal)

parochiale verenigingen droomden van een gemeenschapscentrum op de overgebleven ruimte van het kerkegoed.

Roger Vanhoutte, pastoor van 1968 tot 1976, had andere plannen en liet zijn oog vallen op de vroegere 'smisse' in de Guido Gezellestraat, naast de Sint-Lodewijksschool die steeds meer leerlingen aantrok ingevolge de uitbreiding van de wijk. Voor de oorlog baatte René Krulle er een smidse uit; hij had veel bekijks toen hij de paarden besloeg. Later was er bewoning in dit oud gebouw, dat om renovatie schreeuwde.

Met het oog op een uitwisseling kocht de stad Oostende in 1976 de vroegere smidse en aanhorigheden aan. Volgens lokale pers⁴ speelde Fernand Bourgois, lid van de kerkfabriek, en later gemeenteraadslid en schepen, een bemiddelende rol. Na onderhandelingen kwam het tot een overeenkomst waarbij de af te breken smidse aan de kerkfabriek werd overgedragen. Van deze laatste verkreeg de stad in ruil de weidegrond achter de Kerkgoedstraat met het oog op de realisatie van een wijkcentrum met polyvalente zaal.

Het was onder pastoor Jules Roose, de opvolger van Roger Vanhoutte, die schielijk overleed, dat in 1977-1978 op de gronden van de afgebroken smidse een parochiecentrum werd gebouwd. Dit gebeurde door nv Secova⁵ van zakenman Jean-Claude Vanbiervliet. Hier zouden de verenigingen, maar ook het Kinderwelzijn en de consultaties en uitbetalingen van de Christelijke Mutualiteiten een plaats krijgen. Het kreeg de naam De Kreeke. Bisschop De Smedt, die verwelkomd werd door de drumband van chiro Vagadam, kwam op 26 februari 1978 de lokalen inzegenen.

Anderzijds zou het nog meer dan 25 jaar duren vooraleer op het vroegere kerkegoed, maar nu stadsgrond, een ontmoetingscentrum zou komen. Op vrijdag 29 augustus 2004 werd De Schaperye ingehuldigd door vicepremier Johan Vande Lanotte en burgemeester Jean Vandecasteele. Gezien deze aanwinst deden de verenigingen minder beroep op De Kreeke.

Peter Vanmaeckelberghe overhandigt de sleutels van De Kreeke aan Alexandra Vercruysse

De Sint-Lodewijksschool van zijn kant had meer en meer nood aan extra ruimte. Met zijn bijna 500 leerlingen werd deze de grootste basisschool van Oostende. Tijdens de zomervakantie van 2020 kocht het schoolbestuur de parochiezaal aan. Eind augustus mocht directeur Alexandra Vercruysse de sleutels in ontvangst nemen uit de handen van Peter Vanmaeckelberghe,

⁴ De Zeewacht 26 mei 1976, rubriek Stene, blz. 11

⁵ Société d' Entreprises de Construction Vanbiervliet

voorzitter van het schoolbestuur.

3. Wie wordt de bouwheer van de pastorie: de kerkfabriek of de gemeente(n) en het dispuut tussen Stene en Oostende

Tot midden de jaren zestig van vorige eeuw beschikte de Sint-Catharinaparochie niet over een eigen pastorie. Pastoor Dries Deketelaere, zielenherder op de Konterdam van 9 februari 1958 tot 10 mei 1966, vond de toenmalige woonst van zijn voorganger aan de Nieuwe Dokstraat 46 niet geschikt en nam zijn intrek in een gehuurde woning aan de Guido Gezellestraat, rechts van de kerk.

Dries Deketelaere

Er volgden onderhandelingen tussen de gemeente Stene en de stad Oostende met het oog op de bouw van een pastorie. Het toenmalig gemeentebestuur van Stene speelde echter cavalier seul en moest de plannen om de kerkfabriek als bouwheer te laten doorgaan opbergen. De stad Oostende eiste een herziening van het dossier zodat beide gemeenten een evenredig eigendomsrecht zouden verwerven.

Hierbij het verslag van de verenigde commissies, voorgelezen door burgemeester Piers op de zitting van 28 september 1962 van de Oostendse gemeenteraad, met het uiteindelijk verzoek om een ongunstig advies uit te brengen nopens de beraadslagingen en besluiten van het gemeentebestuur Stene.⁶

Mijne Heren,

Op de parochie St.-Catharina - wijken Konterdam en Meiboom - beschikt de pastoor niet over een geschikte woning voor het uitoefenen van zijn kerkelijk ambt. Door de gemeente Stene, op wier grondgebied het grootste gedeelte van de parochianen van voornoemde parochie wonen, werd dan ook destijds de bouw van een nieuwe pastorijs beslist.

De desbetreffende kosten werden geraamd op 985.984 F, waarop 30 % staatstoelage en ook een provinciale toelage van 32.000 F konden worden aangevraagd. Dientengevolge zou er, naar raming, 630.000 F als gemeentelijk aandeel ten laste blijven van Stene en Oostende.

Op 8.8.1958 keurde onze gemeenteraad het betreffend ontwerp goed en stemde ermede in dat de stad Oostende, naar rata van het aantal Oostendse parochianen, voor 36 % zou tussenkomen in voormeld gemeentelijk aandeel.

Op 11.8.1959 werd door de Hr. Minister van Justitie de staatstoelage van 30 % principieel toegekend, doch hierbij bleek dat het gemeentebestuur van Stene, dat het dossier instuurde, de kerkfabriek van St.-Catharina als bouwheer liet doorgaan.

Ons bestuur liet opmerken dat het er niet mede kon akkoord gaan dat dit gebouw, integraal bekostigd door de gemeenschap, de eigendom zou worden van de kerkfabriek, te meer daar de wet aan de gemeente en niet aan de kerkfabriek de verplichting oplegt de pastoors een woning te verschaffen.

In zijn zitting op 3.7.1960 besloot de kerkraad van St.-Catharina dientengevolge 'de gemeentebesturen van Oostende en Stene te vragen het bouwheerschap van de pastorijs over te nemen'.

⁶ Gemeenteblad van Oostende 1962 (deel 2) blz. 1310 tot 1312

Op 16.7.1960 werd bovendien door de heer burgemeester van Stene met onze burgemeester overeengekomen dat Stene en Oostende de constructie zouden verzekeren van de pastorijs en dat het gemeentebestuur van Stene hiertoe alle pleegvormen zou vervullen.

Ter uitvoering van dit akkoord:

- 1) Stond de kerkfabriek 216,83 m² grond, gelegen naast de St.-Catharinakerk, kosteloos af aan de gemeente Stene;
- 2) Kocht de gemeente Stene vanwege de echtgenoten De Cock - Stroobandt, 229,20 m² grond, gelegen, naast voormeld perceel.

Respectievelijk op 28.4.1961 en op 19.12.1960 werd door onze gemeenteraad gunstig advies over deze bewerkingen uitgebracht. Wat de laatst vermelde verwerving betreft, werd tevens beslist voor 36 % tussen te komen in de aankoop prijs, groot 170.000 F, mits het bekomen van een evenredig eigendomsrecht.

Nochtans, niettegenstaande de mondelinge verbintenis aangegaan door de heer burgemeester van Stene op 16.7.1960 en waarvan hier hoger sprake, werd door het gemeentebestuur van Stene nooit een nieuwe dossier betreffende de bouw van de pastorijs kwestie aan de hogere overheid overgemaakt.

Als gevolg daarvan werd ten slotte de staatssubsidie toch toegekend aan de kerkfabriek.

Met zijn brief van 23.5.1962 maakt het gemeentebestuur van Stene ons dan ook over, voor advies vanwege de gemeenteraad:

- 1) Zijn raadsbesluit van 23.5.1962, waarbij gunstig advies verleend wordt waarbij door de kerkfabriek bij beraadslaging van 1.4.1962 teruggave gevraagd wordt aan het gemeentebestuur van Stene van bovenvermelde twee gronden;
- 2) Zijn raadsbesluit van 23.5.1962, waarbij gunstig advies verleend wordt nopens de kosteloze afstand van 216,83 m² grond, vroeger te kosteloze titel vanwege de kerkfabriek St.-Catharina verkregen;
- 3) Zijn raadsbesluit van 23.5.1962, waarbij tot de kosteloze wederafstand van bedoelde grond aan de kerkfabriek van St.-Catharina besloten wordt, teneinde deze toen te laten op deze grond als bouwheer en opdrachtgever een gebouw op te richten, dienstig als pastorijs voor de kerkbedienaar van de St.-Catharinaparochie;
- 4) Zijn resolutie van 23.5.1962, waarbij gunstig advies wordt verleend nopens de vraag van de kerkfabriek van St.-Catharina tot afstand van de grond, groot 229,20 m², vroeger door de gemeente Stene aangeworven vanwege de echtgenoten De Cock - Stroobant te St.-Michiels-Brugge, voor oprichting van de pastorijs voor de kerkfabriek St.-Catharina;
- 5) Zijn raadsbesluit van 23.5.1962 houdende verkoop van deze grond (229,20 m²) aan de kerkfabriek St.-Catharina mits de prijs van 170.000 F;

Voormelde besluiten strekken er dus toe de toestand van 1959 te herstellen, waarmede ons bestuur om de hoger aangegeven redenen niet kon instemmen.

Daarenboven dient opgemerkt dat, volgens de bestaande rechtspraak, zelfs wanneer het gemeentebestuur voor het bouwen van de pastorijs een toelage verleend heeft, hieruit niet noodzakelijk opheffing voortspuit van de wettelijke bepaling nopens het verschaffen van een woonstvergoeding.

Alhoewel het de wens is van uw Verenigde Commissies ten spoedigste op de St.-Catharinaparochie een mooie pastorijs te helpen oprichten, sluiten zij zich aan bij de

zienswijze van het Schepencollege. Zij nodigen U dan ook uit ongunstig advies uit te brengen nopens:

- 1) Vermelde beraadslaging van 1.4.1962 van de kerkfabriek van St.-Catharina;
- 2) Hoger vernoemde besluiten van 23.5.1962 van de gemeenteraad van Stene en laatst gemeld bestuur voor te stellen een nieuwe bundel in te dienen met aanvraag om subsidie ten voordele van Stene én Oostende.

De gemeenteraad van Oostende keurde op dezelfde zitting eenparig dit verslag en advies goed.

De pastorie kwam er effectief twee jaar later. De wens van pastoor Deketelaere werd vervuld: hij woonde nu links van de kerk. In zijn vroegere woonst vestigde zich de jonge pas afgestudeerde dokter Noël Jacques en installeerde hij er zijn dokterskabinet.

Aanvulling

Filip Menu

In de jaarverslagen van de stad Oostende lezen wij over deze pastorie:

In de vergadering van de eerste zondag van oktober werd na enkele kleine mededelingen van allerlei aard, vooral gesproken over de opbouw van de pastorie, zaak die blijft aanslepen. Meteen werd een voorstel aangenomen tot het overdragen van het bouwheerschap van de pastorie op het Gemeentebestuur van Stene, met goedkeuring van het stadsbestuur van Oostende.⁷

Bij Raadsbesluit dd. 19.12.1960 werd beslist voor 36 % tussen te komen in de kosten, groot 170.000 F, voor aankoop, door het Gemeentebestuur van Stene, vanwege de echtgenoten De Cock-Stroobandt, wonende te St. Michiels-Brugge, van 229,20 m² grond, gelegen te Stene, Guido Gezellestraat, gekend ten kadaster onder sectie B. nr. 199/d/18 en bestemd voor de oprichting van een pastorie voor de kerkbedienaar van de St.-Katharina-parochie, met dien verstande nochtans dat door storting van haar aandeel, onze Stad voor 36 % eigenares wordt van kwestieuze grond.⁸

Op de eerste zondag van oktober werd de afstandsakte goedgekeurd waarbij de kerkfabriek een strook grond langs de G. Gezellestraat afstaat aan de gemeente Stene met de bedoeling er de pastorie op te bouwen.⁹

Op 27.2.1970 bracht de Gemeenteraad gunstig advies uit nopens het besluit van 5.10.1969 van de kerkfabrieksraad van St.-Katharina, houdende overdracht aan het gemeentebestuur van Stene van een eigendom gelegen te Stene, Guido Gezellestraat 38 (gekadastraerd sectie B nr. 199/c/19 en 199/d/19), tegen de prijs van 733.504 fr., met de verplichting dit eigendom (grond en gebouw) verder te bestemmen tot pastorie voor de kerkbedienaar van de parochie St.-Katharina (Konterdam, Meiboom).¹⁰

⁷ 'Kerkfabriek St. Katharina-Konterdam' in Jaarverslag stad Oostende 1960 blz. 111

⁸ 'Aanwervingen' in Jaarverslag stad Oostende 1960 blz. 43

⁹ 'Kerkfabriek Ste-Katarina Konterdam' in Jaarverslag stad Oostende 1961 blz. 93

¹⁰ 'Erediensten' in Jaarverslag stad Oostende 1970 blz. 17

Motorclub Gloria uit Stene

Daniel Deschacht

Bij een bezoek aan de bekende Steense fietsenhandelaar Brackx aan de Torhoutsesteenweg 489 in Oostende, zag ik op de toonbank een mooie ouderwetse collectebus staan. De bus diende indertijd voor het sponsoren van een sportvereniging.

Op de bus prijkt volgend opschrift:
'GLORIA CLUB G.S.C.S STENE SPORT'.

G.S.C.S is de afkorting van Gloria Sport Club Stene.

Deze vereniging werd opgericht in de jaren 1950 en zou slechts een tiental jaren hebben bestaan.

Bestuursleden van het eerste uur waren (1956) onder andere:

Robert Vande Velde, Henri Demaeyer, Roger Desmet, Roger Baert, August Victor, Lucien Brackx, Eduard Saey, Roland Van Besien. Lucien Brackx was een van de lokale verdelers van de motorfietsen Novy.¹ Zijn fietsenwinkel (fietsen, brommers, scooters en moto's) was toen gelegen aan de Torhoutsesteenweg 3 in Stene, tegenaan de Mariakerkelaan.

¹ Novy uit Kuurne is in 1965 overgeschakeld van motorfietsen naar afzuigkappen en andere keukenapparatuur.

De motorclub ter hoogte van het vroegere tolhuis, café Hoge Barrière

In 1960 telde de vereniging ongeveer een 130-tal leden. Het bestuur richtte tal van evenementen in zoals Gymkana, miss Gloria, Sinterklaasfeest, diverse uitstapjes, film-avonden, mosselsouper ...

Enkele leden van de motorclub tijdens een evenement in de Mariakerkelaan

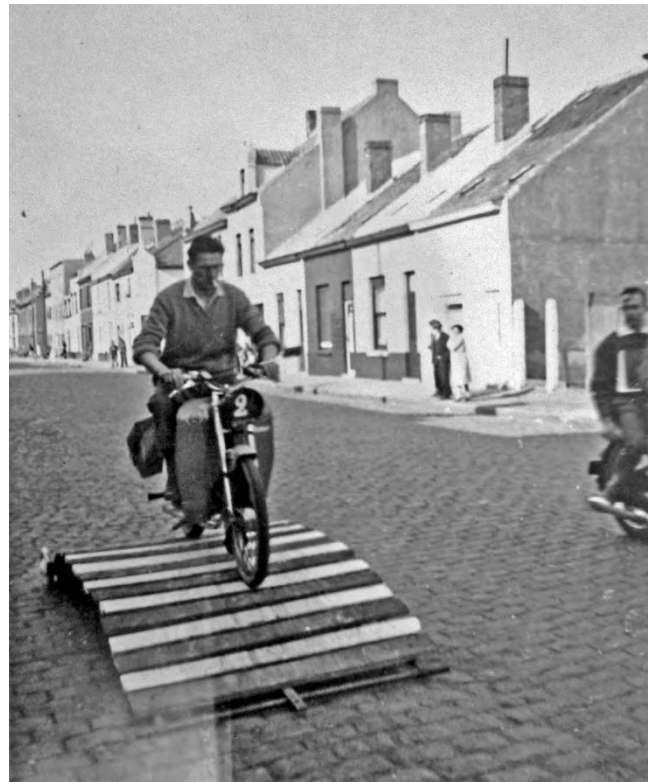
Gymkana was een soort behendigheidspoeef op een stratenomloop in de wijk Hoge Barrière - Vettegas. Daarbij werd een hindernissenparcours gereden en moesten ook diverse opgaven tot een goed einde worden gebracht. Verder was er ook de poef 'vliegend vertrek' waarbij de deelnemers een bepaalde route moesten rijden van start tot aankomst in de kortst mogelijke tijd.

Enkele van deze behendigheidspoeven die tot een goed eind moesten worden gebracht terwijl men op de bromfiets bleef zitten, waren:

- één pijl in het nr. 13 op de Engelse vogelpik werpen
- één ei stuk rijden met het achterwiel
- al rijdend met de stok door de ring steken
- zigzag rijden tussen de paaltjes
-

De behendigheidspoeef was voor sommige deelnemers niet altijd een even groot succes

J. Bogaert (links) en Henri Demayer

Het lokaal van de club was gevestigd in de 'Ecurie', het café van Robert "Berten" Bonte, aan de Torhoutsesteenweg 71 in Stene. Later (1961) werd dit het café Westrozebeke bij Bouttelisier - Boutelgier aan de Torhoutsesteenweg 380 in Oostende.

De leden reden voornamelijk met een motorfiets Novy. In 1960 bedroeg dit aantal 90 %.

*Met dank aan:
Lucien en Peter Brackx, fietsenhandelaars
Foto's: Lucien Brackx*

De gemeentegrens van Stene in 1822

In 1822 kreeg Jacques Vande Water¹, landmeter bij het kadaster, de opdracht om een nauwkeurige grensbepaling te doen van verschillende gemeenten. Hierbij deze van Stene.

Zijn verslag, opgesteld in het Frans, wordt in vertaling gepubliceerd.

In deze editie van LEVEND STENE komt de grens met Oostende aan bod. In de volgende edities zullen de verslagen over de grens met Bredene, Zandvoorde, Snaaskerke, Leffinge en Mariakerke staan.

Filip Menu

PROVINCE
de Flandre occidentale

(N.º 1, 1.ª A).

CANTON
d' Ostende

COMMUNE
de Steene

PROCÈS-VERBAL
de délimitation du territoire de la Commune
de Steene.

Nota. Si le Géomètre-Delimitateur rencontre quelques difficultés entre communes, il énoncerait sommairement, dans les endroits convenables de son procès-verbal, l'objet des contestations et des prétentions des communes respectives, les dires des Chefs de l'Administration de ces communes, et ses observations personnelles.

L'AN mil huit cent *Vingt deux*, le *11. 12. 13 & 14.* jour du mois de *Novembre* 1822.

Nous, Géomètre de première classe du Cadastre, nommé par arrêté du *Directeur* *Ministre* *de l'Etat* *Chargé de la direction Générale des Recettes*, ~~Général des Contributions Directes et des Postes~~, en date du *18 février* 1822.

pour procéder, conformément aux lois, arrêtés et instructions sur le Cadastre, à la reconnaissance de lignes de circonscription des communes désignées pour l'exercice cadastral de 1822., nous sommes transporté dans la commune de *Steene* où nous avons trouvé *Monsieur fait, Bourquemaître* de la dite commune, *MM. Vermétre, Chevint*, et *MM. Libaut, Secrétaire*.

Indicateurs, nommés par lui, ainsi que les *Bourquemaîtres, Chevint* et Indicateurs des communes ci-après désignées, convoqués et rassemblés pour constater contradictoirement la démarcation du territoire de *Steene*.

Arrivés sur le terrain, nous avons choisi pour point de départ, celui du périmètre de la commune d' *Ostende*, qui se trouvant le plus au nord, sert de séparation aux territoires des deux communes de *Steene* et *Ostende* et nous avons parcouru la ligne de circonscription, en allant du nord à l'est puis au sud et à l'ouest, ayant toujours à notre droite le territoire de *Steene* et à notre gauche, successivement ceux d' *Ostende, Bredene, Zandvoorde, Snaaskerke, Leffinghe & Mariakerke*.

ainsi qu'il suit:

¹ Jacobus Leonardus Vande Water (Brugge 18 september 1791 - Brugge 1 november 1869)

Proces-verbaal

van de grensbepaling van het grondgebied van de gemeente Stene.

In het jaar achttien honderd twee-en-twintig, op de 11de, 12de, 13de en 14de dag van de maand november.

Wij, landmeter eerste klasse van het Kadaster, op datum van 18 februari 1822 benoemd bij besluit van *Zijne Excellentie de Minister van Staat belast met de algemene directie van de ontvangsten*, om over te gaan, in overeenstemming met de wetten, besluiten en instructies betreffende het kadaster, tot de erkenning van de omtrek van de gemeenten aangewezen voor het kadastraal jaar 1822, hebben ons begeben naar de gemeente Stene waar wij de heer Faict¹ burgemeester van de voornoemde gemeente aangetroffen hebben en de heren Vermeire², schep en Liebaert³, secretaris, aanwijzers, door hem benoemd, alsook de burgemeesters en schepenen en aanwijzers van de gemeenten die hierna aangeduid zijn, samengeroepen en verzameld om in aanwezigheid van de partijen, de afbakening van het grondgebied van Stene vast te stellen.

Op het terrein aangekomen hebben wij als vertrekpunt de grens gekozen van de gemeente Oostende, die zich het meest noordelijk bevindt, en als afscheiding dient tussen de grondgebieden van de twee gemeenten Stene en Oostende. Wij hebben de omtrek doorgelopen, gaande van het noorden naar het oosten, dan naar het zuiden en het westen, waarbij het grondgebied van Stene steeds aan onze rechterzijde bleef, en aan onze linkerzijde, achtereenvolgens deze van Oostende, Bredene, Zandvoorde, Snaaskerke, Leffinge en Mariakerke zoals volgt:

ARTIKEL EEN

Grens met de gemeente Oostende.

Vertrekkende van de grote weg van Oostende naar Torhout op de noordwestelijke hoek van een weiland op Oostende, eigendom van de Regering en nog deel uitmakend van de versterkingen van de stad Oostende, hebben wij erkend, volgens de aanwijzingen van Burgemeesters van de gemeenten Stene en Oostende, dat de grenslijn tussen de grondgebieden van Stene en Oostende wordt gevormd door een gracht die een hoek vormt naar Oostende en een hoek naar Stene, in zuidoostelijke, dan zuidwestelijke en zuidoostelijke richting tot de buitengracht van de versterkingen van Oostende nabij de Sint-Katharinakreek.

Vanaf deze samenvloeiing wordt de grens gevormd door de buitengracht van de versterkingen van de stad Oostende, die behoren tot het grondgebied van Oostende, en vervolgens door het talud van genoemde versterkingen tot het midden van het kanaal van Oostende naar Brugge op 25 el⁴ ten zuiden van de paal van de gemeentetaks.

Het is gewenst om op die plaats een grenspaal te plaatsen, dit punt vormt de grens van de drie gemeenten Stene, Oostende en Bredene.

Wij hebben dit deel van ons proces-verbaal afgesloten, dat de burgemeesters van Oostende en Stene hebben getekend met de burgemeester van Bredene.

¹ Joseph François Faict (Leffinge 8 juni 1762 - Stene 11 mei 1835) was landbouwer. Hij is burgemeester van Stene van 1797 tot 1799, wordt 'maire' in mei 1800, 'meijer' in maart 1815 en opnieuw burgemeester van mei 1819 tot 11 maart 1835.

² Petrus Martinus Vermeire (Leffinge 17 juni 1772 - Stene 12 juli 1938), landbouwer en burgemeester van Stene van 1835 tot 12 juli 1838.

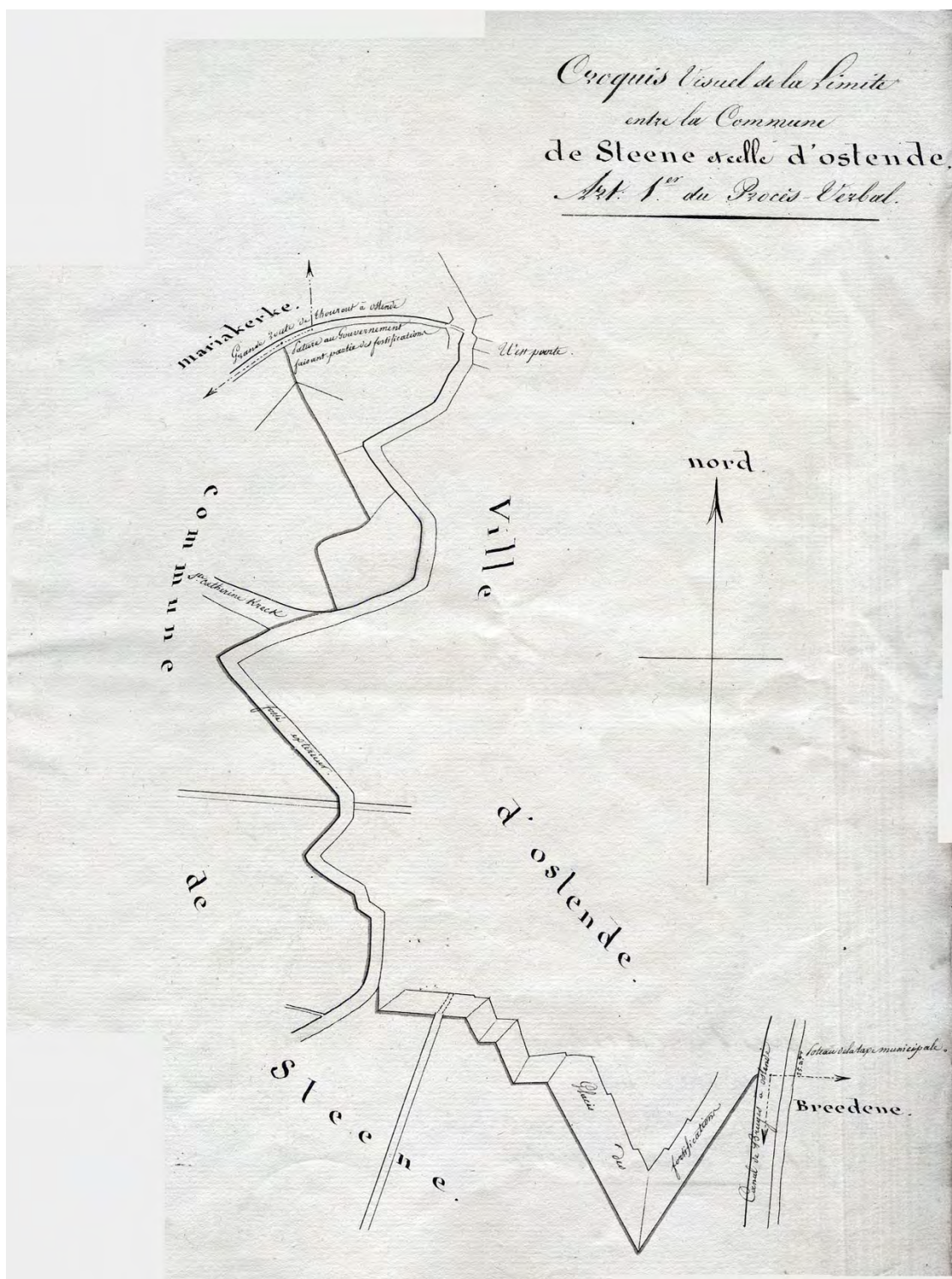
³ waarschijnlijk Amatus Fidelis Liebaert (Oostende 17 januari 1783 - Oostende 19 april 1854), stadsontvanger.

⁴ 1 el = 70,1 cm

*De burgemeester van Oostende*¹
Ph. De Brock

De burgemeester van Stene
J. Faict

De burgemeester van Bredene
Joannes De Beer²

¹ In 1822 was Jean-Baptiste Serruys burgemeester van Oostende. De ondertekenaar is waarschijnlijk Philippe François Debrock (Bredene 19 juli 1773 - Oostende 21 juli 1828), aannemer van openbare werken.

² Joannes De Beer (Molendorp 2 januari 1768 - Bredene 14 mei 1829) was herbergier.

Contact Tracing in de 19de eeuw

Filip Menu

In de 19de eeuw kende Europa niet minder dan 6 cholera-epidemieën: in 1832, in 1846, tussen 1854 en 1859, in 1866, tussen 1883 en 1885, en tussen 1892 en 1894.

De cholera-uitbraak van 1866 was de zwaarste van de zes. Ze eiste zoveel slachtoffers dat het jaar 1866 een rampjaar werd en de epidemie van dat jaar de 'triomf des doods' genoemd werd. In West-Vlaanderen vielen toen 2.293 slachtoffers.¹

In het jaarverslag van de stad Oostende voor 1866² lezen wij:

Au commencement d'octobre, alors que le choléra avait atteint sa période de décroissance, un homme qui soignait un cholérique à Steene, dans une maison tout près du Contredam, vint en ville pour y chercher des médicaments; il tomba lui-même malade et se rendit chez sa belle-mère, rue Banc aux Huitres (Hazegras) où il mourut le lendemain. Peu de jours après, son beau-frère, sa belle-sœur et une personne étrangère, qui habitaient dans la même maison, tombèrent malades; la maladie se déclara même dans la maison voisine.

Of hoe de choleradoden op het Hazegras terug getraceerd werden naar een uitbraak in Stene-Konterdam.

[illegible]ALS³

Roger Fockedey

Als
je hand
het niet vermag,
laat dan
je ogen
en je mond
de mens verbazen.

¹ Verbaeys Nele. *In de ban van de cholera: Brugge en Gent in 1866*. Universiteit Gent, Faculteit Letteren en Wijsbegeerte, academiejaar 2007-2008 (Eindwerk voorgelegd voor het behalen van het diploma van Master in de geschiedenis)

² Rapport sur l'administration et la situation des affaires de la ville d'Ostende, Exercice 1866. Annexe : Rapport présenté au Conseil Communal en séance de 23 décembre 1866, sur l'épidémie du choléra en cette ville. blz. 4

³ Eerder gepubliceerd in Contactblad 1996-1 pg. 16

Colofon

LEVEND STENE verschijnt drie maal per jaar

© Heemkring 't Schorre Steene

De auteurs zijn verantwoordelijk voor hun bijdragen, inclusief de rechten op de afbeeldingen.

Verantwoordelijke uitgever: Filip Menu, 8400 Oostende

Productie: Dumon Print

Wettelijk Depot: D/2023/12160

Sponsors

Praatcafé

't Steentje

Steensedijk 92
8400 Oostende

☎ 0472 348543

Rouwcentrum Jim RAES

Uitvaartzorg voor mensen...
door mensen...

Slachtersstraat 23 - Oostende
tel: 059 / 330 007
gsm: 0474 / 205 600

Sponsors

Tuinplanning Seys
ontwerp, aanleg & onderhoud

Reno Seys
Tuin- & Landschapsarchitect

Zandvoordeschorredijkstraat 44
8400 Oostende
059/70.13.26

info@tuinplanningseys.be
WWW.TUINPLANNINGSEYS.BE

GEBOORTE - HUWELIJK - JUBILEUM - FEEST

**AL GEDACHT
AAN EEN LEUKE
KAART?**

dumon
PRINT

Torhoutsesteenweg 482 | 8400 Oostende
059 804 918 | oostende@dumonprint.be

BRÔS **CARRÉ**
BARBIER COIFFURE

TRIPEL ZWART
SCHWARZ
NOIR
PAARD & KOETS
FERD
BLACK

Huifkartochten in de
Oostendse polders

 www.tripelzwart.be 0486/10.55.34 info@tripelzwart.be

Bistro
De Lisse
Geert & Betty Vynck-Vanhoutte

Stenedorpstraat 27 - 8400 Oostende
Tel 059/80 08 82 - Gsm 0478/97 88 70
www.bistrodelisse.be

gesloten op maandag en woensdag
BTW BE-0506787188

